ҚР БҒМ Республикалық оқу-әдістемелік қосымша білім беру орталығы
Туристік-өлкетану және экологиялық-биологиялық бөлімнің
2019 жылғы атқарылған жұмыстар
есебі

РҚББОӘО Туристік-өлкетану және экологиялық биологиялық бағыттағы бөлімі өз қызметін қосымша білім беру жүйесінің туристік-өлкетану, экологиялық-биологиялық бағыттар бойынша іске асырады.

Туристік-өлкетану, экологиялық-биологиялық бағыттағы бөлім 2019 жылы бойы келесі іс-шараларды іске асырды:

Балалар туризмінің Ассоциациясын құру үшін Балалар мен жасөспірімдер туризмі орталықтары, станцияларының құжаттары әзірленді.

Балаларға қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдардың педагог қызметкерлерінің білімін жаңарту және кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыру үшін жағдай жасау мақсатында бюджеттен тыс 2 семинар (40тыңдаушы) ұйымдастырылып, өткізілді.

Туристік-өлкетану бағытында балаларға қосымша білім беру ұйымдары басшыларына, педагогтеріне **«Шаңғы туризм техникасы бойынша жарыстарды ұйымдастыру және өткізу»** тақырыбында семинар-практикум Спорттық туризм федерациясы қауымдастығымен бірлесе, Қазақстан Республикасының чемпионаты шеңберінде (шаңғы туризмі) 2019 жылғы 26-27 ақпанда Ақмола облысы, Бурабай ауданы, Қатаркөл селосы, «Звездный» балаларды сауықтыру орталығы базасында өткізілді.

Мақсаты: Шаңғы туризмінде жарыстар ұйымдастыру және өткізу бойынша жұмыстарды жетілдіру.

Семинарға облыстық, аудандық және аудандық білім беру бөлімдерінің оқытушылары, жас туристер станциялары мен балалар-жасөспірімдер туризмі және экология орталығы басшылары қатысты. Қатысушылар саны - 5 аймақтан 12 адам (Ақмола, Алматы, Солтүстік Қазақстан, Түркістан, Батыс Қазақстан). Семинардың теориялық бөлігінде туристік іс-шаралар, бәсекелестік туралы ережелер, шаңғы туризмі жабдықтары, жабдықтардың түрлері талқыланды, сабақты облыстық балалар-жасөспірімдер туризмі, жергілікті тарих және экология департаментінің әдіскері Ефремов Евгений Сергеевич жүргізді.

Семинардың практикалық бөлігінде барлық қатысушылар шаңғы трассасында жұмыс істеу тәжірибесін көрсету мүмкіндігіне ие болды. Семинар соңында қатысушыларға өз жұмыстарында пайдалану үшін сертификаттар мен үлестірмелі материалдар таратылды.

Семинар-практикумда қарастырылған сұрақтар: семинар-практикум қатысушыларының туристік көпсайыс бойынша (шаңғы туризмі) кәсіби біліктілік деңгейін көтеру, шаңғы туризмін өткізу ережелері және 2019 жылғы республикалық жарыстардың күнтізбесімен таныстыру.

Семинар қатысушылары жүргізген сауалнама нәтижелері бойынша семинарды ұйымдастыру және өткізудің жоғары кәсіби деңгейін атап өтті.

2) Туристік-өлкетану бағытында балаларға қосымша білім беру ұйымдары басшыларына, педагогтеріне «Түркістан қаласының тарихи-мәдени туризмнің дамуы» тақырыбында 2019 жылғы 26 сәуірде Түркістан қаласындағы Облыстық жас туристер станциясының базасында өткізілді.

Семинар-практикумда «Қазақстан Республикасының ішкі және сыртқы туризмін дамытудың 2019-2023 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына» сәйкес туристік ресурстарды дамыту мәселелері, сондай-ақ Қазақстандағы 10 басым туристік аумақтың бірі ретінде Түркістанның тарихи-мәдени туризмін дамуы қарастырылды.

Семинар-практикумның практикалық бөлімінде Түркістан қаласының мәдени-тарихи объектілерімен (тарих және мәдениет ескерткіштері, мұражайлар) таныстырылды. Семинарға 28 тыңдаушы қатысты.

3) «Табиғатта Аяла» форумы және Менің Отаным Қазақстан слеттінің материалдары дайындалды (бағдарлама, дипломдар, алғыс хаттар, сертификаттар, қадамдық жоспар және т.б.).

4) Солтүстік Қазақстан облысында «Қосымша білім беру: болашаққа көзқарас» құрылымдық диалогын өткізуге материалдар дайындалды.

Мемлекеттік тапсырма шеңберінде балаларды қосымша білім беру бойынша республикалық маңызы бар іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі 2019 жылғы 31 қаңтардағы № 19 / ГЖ келісім шарттарын орындау мақсатында келесі іс-шаралар ұйымдастырылды және өткізілді:

1) *«Қазақстан балалары - шексіз әлемде!» Балалар кинотеатрының республикалық фестивалі.* Өтетін орны: Қостанай қаласы, 2018 жылғы 7-8 маусым. Қатысушылардың саны - 160, жеңімпаздар - жеке чемпионатта 27, 3 команда.

Фестивальдің мақсаты: классикалық және қазіргі заманғы өнердің үздік үлгілерін жасау және орындау, дарынды балалар мен жастарды анықтау және қолдау арқылы жеке оқушының рухани мәдениетін қалыптастыру.

2) «Табиғатты аяла» жас өлкетанушылар, экологтар мен табиғат зерттеушілерінің Республикалық форумы. Өткен орны: *Қарағанды қаласы, 2019 жылғы 11-12 маусым.* Қатысушылардың саны *-160, 30 – жеке жеңімпаз, 3 команда).*

Форумның мақсаты: қоршаған ортадағы экологиялық мәселелерді зерттеуде, балаларды тартуға жағдай жасау, энергия көздерін пайдалану идеясын кеңінен тануға, шығармашылық тұлғаны дамытуға, оқушылардың кәсіби өзін-өзі анықтауына, қоғамда өмірге бейімделуге, бос уақытты ұйымдастыруға жағдай жасау.

3) «Менің Отаным - Қазақстан» туристік экспедициялық жасақтардың республикалық Слеті. Өткен орны: Ақмола облысы, Бурабай ауданы, Қатаркөл селосы, «Звездный» лагерінің базасы, 2019 жылғы 18-19 қыркүйекте. Қатысушылар саны-160 адам. Жеңімпаздар-36.

Мақсаты: балалар мен жастарда азаматтылық пен отаншылдық сезімдерін тәрбиелеу, экспедициялық жасақтардың туристік қызметін жандандыру жолымен салауатты өмір салтын насихаттау.

4) Республикалық «Шеберлер қаласы: ата-бабамыздың мұрасын сақтаймыз және дамытамыз» өлкетану сәндік-қолданбалы шығармашылығының көрмесі. Өткен орны: Шымкент қаласы, 2019ж.

«Мемлекеттік орта білім беру ұйымдары кадрларының біліктілігін арттыру және қайта даярлау» 222 бюджеттік бағдарлама шеңберінде 15.03.2019 ж. №№ 196, 201, 204, 206, 216 келісім-шарттардың талаптарын орындау мақсатында біліктілікті арттыру курстары ұйымдастырылды және өткізілді:

1) «Балаларға қосымша білім берудің туристік-өлкетану бағыты бойынша инновациялық педагогикалық технологиялар» 13-22.05.2019 ж., Павлодар қаласы, тыңдаушылар саны - 50;

2) «Экологиялық-биологиялық бағытта балаларға қосымша білім беру ұйымдарындағы педагогикалық технологиялар» 20-29.05.2019 ж. Петропавл қаласы, тыңдаушылар саны - 50.

3) «Балалар-жасөспірімдер туризмінің белсенді түрлерін ұйымдастыру және өткізу ерекшеліктері» (2019 жылғы 7-16 қазанда Алматы қаласы, тыңдаушылар саны –75);

4) «Балалар эстрадалық бірлестігін жұмыстың дәстүрлі және инновациалық әдістері». (г.Актөбе, 28 қазан-06 қараша 2019ж. Тыңдаушылар саны - 75 адам);

5) «Хорда орындаушылықтың заманауи үрдістері» (Нұр-Сұлтан қаласы, 28 қазан - 06 қараша 2019ж. Тыңдаушылар саны – 100 адам);

6) «Компьютерлік үлгілеу негіздерін оқыту әдістері – педагогтердің құзыреттілігін дамыту құралы» (Шымкент қаласы, 28 қазан – 6 қараша 2019 жыл. Тыңдаушылар саны –50).

2019 жылы қашықтықтан өткізілген* республикалық *интернет-байқаулардың тізбесі:

1.«**Эколидер»** (17.10.2018 ж. – 03.01.2019 ж.) Қатысушылар – 11, жеңімпаздар – 9.

Мақсаты: балалар туризмін дамыту саласындағы оқу бағдарламаларын, табиғатты, қоршаған ортаны қорғау қызметін жүзеге асыратын белсенді және талантты педагогтерді анықтау және ынталандыру.

2) **«Өз жеріңді танып біл»** (14.11.2018 ж. – 23.01.2019 ж.) Қатысушылар - **7**, жеңімпаздар – 6.

Мақсаты: балалар туризмін дамыту саласындағы оқу бағдарламаларын, табиғатты, қоршаған ортаны қорғау қызметін жүзеге асыратын белсенді және талантты педагогтерді анықтау және ынталандыру.

3) **«Мектептен тыс ұйымдарының тарихы»** (09.07.2018 ж. – 21.01.2019 ж.) Қатысушылар – 60, жеңімпаздар – 49.

Мақсаты: экология саласындағы қызметті жүзеге асыру, балалар туризмін дамыту, табиғатты зерттеу және қоршаған ортаны қорғау саласындағы белсенді және дарынды мұғалімдерді анықтау және ынталандыру. Мұғалімдердің кәсіби дамуына жағдай жасау.

4) **«Қалдықтардан табысқа» (**03.01.2019 ж. – 20.02.2019 ж.) Қатысушылар – 68, жеңімпаздар – 67.

Мақсаты: білім алушылардың экологиялық мәдениетін, экологиялық сана - сезімі мен ойын дамыту.

5) «**Қазақ даласының ұлы тұлғалары**» (05.01.2019 ж. – 04.03.2019 ж.) Қатысушылар –105, жеңімпаздар – 105.

Мақсаты: дарынды балаларды қолдау және олардың танымдық қызығушылықтарын ынталандыру.

6)Республикалық интернет-байқауы **«Тәуелсіздік дәуірі»**. 1 қараша-3 желтоқсан 2018 ж. . Қатысушылар – 88 адам, жеңімпаздар – 53 адам.

Мақсаты: білім алушылардың қазақстандық патриотизмін және азаматтығын қалыптастыру;

7) **«Мен-полиглотпын»** (07.11.2018 ж. – 14.01.2019 ж.) Қатысушылар – 110, жеңімпаздар – 79.

Мақсаты: тілдердің үш тұғырлылығы қазақстандық идеясын жүзеге асырудағы уәжді арттыру.

8) **«Сиқырлы саусақтар» (**16.11.2018 ж. – 25.02.2019 ж.) Қатысушылар – 54, жеңімпаздар – 45.

Мақсаты: білім алушыларды шығармашылық белсенділікке тарту, олардың танымдық қызығушылықтарын ынталандыру.

9) **«Ғажайып Жаңа жылдық карнавал**» (20.11.2018 ж. – 25.02.2019 ж.) Қатысушылар – 17, жеңімпаздар – 17.

Мақсаты: қатысушылардың ойлау қабілеті мен шығармашылығын дамыту, шығармашылық тұлғаны қалыптастыру.

10) **«Таланттылар шеруі»** (04.02.2019 ж. – 29.03.2019 ж.) Қатысушылар – 115 жеңімпаздар – 100.

Мақсаты: шығармашыл тұлғаны, оның ойлау жасампаздығы мен сонылығын қалыптастыру.

11) **«Сиқырлы орман»** (10.09.2018 ж. – 28.01.2019 ж.) Қатысушылар – 60 жеңімпаздар – 50.

Мақсаты: білім алушылардың, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың экологиялық мәдениетін, экологиялық сана-сезімі мен ойын дамыту.

12) **«Әлем шары»** (10.09.2018 ж. – 28.01.2019 ж.) Қатысушылар – 104, жеңімпаздар – 85.

Мақсаты: жас ұрпақтың назарын экологиялық мәселелердің өзекті сұрақтарына аударту, саналы іс-әрекетті насихаттау және балалар мен жастарда табиғатты тиімді пайдалану дағдыларын қалыптастыру.

13) Республикалық интернет-байқауы **«Тәуелсіздік дәуірі»**. 13 қараша-13 желтоқсан 2019 ж. Қатысушылар – 21 адам, жеңімпаздар – 14 адам.

Мақсаты: білім алушылардың қазақстандық патриотизмін және азаматтығын қалыптастыру.

14) Республикалық интернет-байқауы «**Виртуалды саяхат»** 28 маусым-30 қазан 2019ж. Мақсаты: балалар-жасөспірімдер туризмін дамыту, оқушылардың туған жерге деген белсенді қызығушылығын, табиғатты құрметтеу сезімін қалыптастыру. Қатысушылар 15 адам, жеңімпаздар - 10 адам.

15) Республикалық интернет-байқауы «Күз көрінісі» 22 қазан- 29 қараша 2019ж. Мақсаты: білім алушылардың экологиялық мәдениетін, экологиялық түсінігі мен ойлауын дамыту. Қатысушылар 48 адам, жеңімпаздар - 42 адам.

16) Республикалық интернет-байқауы **«Сүйікті Отаным –Тәуелсіз Қазақстан»** 2 қыркүйек- 10 желтоқсан 2019ж. Мақсаты: адамгершілік және патриоттық сезімдерге тәрбиелеу, Отанға деген сүйіспеншілік пен құрмет, қазақстандық патриотизмін қалыптастыру. Қатысушы-24, жеңімпаздар - 14 адам.

17) Республикалық интернет-байқауы **«Мен-полиглотпын»** 07 қараша 2018 ж. – 14 қаңтар 2019 ж.. Қатысушылар –23, жеңімпаздар – 23.

Мақсаты: тілдердің үш тұғырлылығы қазақстандық идеясын жүзеге асырудағы уәжді арттыру.

18) Республикалық интернет-байқауы **«Ғажайып Жаңа жылдық карнавал»** 20 қараша 2018 ж. – 25 ақпан 2019 ж. Қатысушылар – 17, жеңімпаздар – 17.

19) Республикалық интернет-байқауы «**Қазақ даласының ұлы тұлғалары**» 28 қазан - 5 желтоқсан 2019ж. Қатысушылар –27,жеңімпаздар 27.

Мақсаты: дарынды балаларды қолдау және олардың танымдық қызығушылықтарын ынталандыру.

20) ҚР БҒМ Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы «ВІ-Жұлдызай» ҚҚ тапсырысы бойынша XIV Халықаралық балалар шығармашылығының фестивалі аясында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар арасында **«Бейнелеу өнері» және «Көркем-қолданбалы өнер»** номинациялары бойынша қашықтықтан байқауын 2019 жылғы 15 ақпаннан 22 сәуір аралығында өтті.

Мақсаты: ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың өнерге деген қызығушылығын арттырып, талантын ашу, жүректеріне сенім ұялату. Олардың тұлғалық дамуына үлес қосып, өмірден өз орындарын табуына ықпал ету. Қатысушылар – 1570, жеңімпаздар -1045.

«Бейнелеу өнері» номинациясы бойынша – 341 қатысушы, оның ішінде - 192 жеңімпаз. «Көркем-қолданбалы өнер» номинациясы бойынша – 1229 қатысушы, оның ішінде – 853 жеңімпаз.

21) Республикалық интернет-байқау **«Ана – гүл, Ана – өмір шуағы!» (**20.02 – 12.04.2019 ж). Қатысушылар – 58, жеңімпаздар – 54.

Мақсаты: адамгершілік құндылықтарды қалыптастыру, анаға құрмет пен сүйіспеншілік сезімі, балалар когнитивтік және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

22) Республикалық интернет-байқау «**Наурыз – көктем мейрамы**» (22.02 – 16.04.2019 ж).

Мақсаты: Қазақстанның халықтарының ұлттық дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын сақтау, дамыту, насихаттау. Қатысушылар - 36, жеңімпаздар - 33.

23) Республикалық интернет-байқау **«Ғаламшарды бірге сақтаймыз»** (02.05.-15.06.2019ж.). Қатысушылар - 10, жеңімпаздар - 10.

Мақсаты: жас ұрпақтың қазіргі экологиялық мәселелерге назарын аудару, саналы мінез-құлықты кеңінен тарату және балалар мен жасөспірімдер арасында экологиялық менеджмент дағдыларын дамыту.

24) Республикалық интернет-байқауы **«Мектептік үздік орман шаруашылығы».**

Мақсаты: жас ұрпақтың назарын экологияның өзекті мәселелеріне аударту.Саналы іс-әрекетті насихаттау және балалар мен жастарға табиғатты тиімді пайдалануды қалыптастыру 4 желтоқсан 2019 ж. - 20 қаңтар 2020ж.

25) Республикалық интернет-байқауы «**Жылдың үздік қосымша білім беру ұйымы»** 6 желтоқсан 2019ж. -17 ақпан 2020ж.

26) Республикалық интернет-байқауы **«Балалық шағымның аспаны. Тарих. Мақтаныш»** 4 желтоқсан 2019ж.-17 ақпан 2020ж.

Үкіметтік емес ұйымдардың, ата-аналар қоғамдастығының қатысуымен жұмыс жасайтын топтардың, Республикалық үйлестіру кеңестерінің, балаларға қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарының педагог қызметкерлерінің бөлімдерінің тізімі.

9-тамызда Алматыда Республикалық Тамыз конференциясының аясында «Балаларға қосымша білім беру: мемлекеттік білім беру саясатының жаңа мәселелері мен бағыттары» секциясы өтті, олар туризм, этника, биология, экология және биология бойынша шеберлік сабағын ұйымдастыруға және өткізуге қатысты;

9-қыркүйекте Ақмола облысының Щучинск қаласында туристік, өлкетану және экологиялық-биологиялық бағыттағы балаларға қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар басшыларының Республикалық үйлестіру кеңесінің кеңейтілген отырысы өткізілді;

Біз 18 - қазанда Нұр-Сұлтан қаласында Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің жанындағы балаларға қосымша білім беру мәселелері бойынша өткен кездесуге қатыстық.

Әзірленді:

Электронды форматтағы «Экоәлем» **балалар танымдық журналы** (№ 1,2,3,4 нөмірі).

15 қашықтықтан интернет-байқаулар ұйымдастырылып, өткізілді, оның ішінде 2375 қатысушы қатысып, 1744 жеңімпаз болды.

www.ziyatker.org сайтта «Жасыл ғаламшар», «Жас саяхатшы», қызығушылықтары бойынша электронды клубтардың контенті үнемі толықтырылады.